

Gav släktforskare tips

Från mantalslängder till fader okänd var ämnet för Kenth Andersson då han i onsdags kväll talade på Alingsås släktforskarens möte. Han gav bland annat tips om var man kan hitta i häradsskrivarens arkiv, som förvaras på landsarkiven. Bland annat finns en hel del att hämta i de handlingar som mantalslängderna bygger på. Under åren 1705-1755 fördes mantalslängderna ovanligt noggrant i Älvsborgs län. En annan användbar källa är längderna över kyrkotionde. De som har förfäder som har bott på kronogårdar kan hitta uppgifter om skatter som kronoarrendatorerna betalade.

En annan källa är längderna över brännvinspannomas storlek. Det finns även längder över åboar. De upprättades vid av- och tillträden av arrenden. Skattelängder som visar vilka som nyttjade tobak, kaffe och siden finns också i häradsskrivarens arkiv.

På landsbygden fanns så kallade gärningsmän, det vill säga hantverkare. Även över sådana finns skattelest. Vid deras tillträde upprättades skrivelser som ofta finns bevarade.

Den som gick med tiggarpåsen

antecknades också. De som avvisades från socknar där de saknade hemorts rätt kunde efterlämna långa listor.

Älvsborgs lösen finns på mikrokort på landsarkivet. Bättre än dessa är dock de rannsakningslängder som upprättades 1619-22 för att avslöja eventuella skattesmitare. Vad det finns för kartor på lantmäteristyrelsen i Gävle kan man kontrollera på landsarkivet, där ett register finns. Det kan även finnas kartor på lantmäteriet i Vänersborg som inte finns i Gävle. Passhandlingar kan också ge en del, bland annat signalement på vederbörande. Pass måste var och en ha som före 1860 skulle lämna sin hemsöcken. Andersson gav även en del tips om hur man hittar förfäderna till så kallade oäkta barn. Bland annat kan man söka i kyrkoräkenskaperna, där kan man finna anteckningar om böter för lägersmål. I häradsrätten kan man finna fadern i domböckernas saköreslängder om fadern dömts att underhålla barnet. Även barnmorskejournalerna kan ge napp.

JOHN HALLQVIST